

BESLUT

DATUM: 2026-03-18
AVDELNING: Avdelningen för marknader, avdelningen för penningpolitik, avdelningen för finansiell stabilitet och avdelningen för betalningar
DIARIENUMMER: 2026-00589

Sänkt ränta för den kompletterande likviditetsfaciliteten och slopad begränsning för säkerställda obligationer

Riksbankens beslut

Riksbanken beslutar att

1. sänka räntan på Riksbankens kompletterande likviditetsfacilitet så att den från och med den 8 april 2026 uppgår till den vid var tid gällande styrräntan med ett tillägg om 0,30 procentenheter
2. höja den tillåtna andelen säkerställda obligationer av en motparts totala säkerhetsvärde från 60 procent till 100 procent vid krediter hos Riksbanken från och med den 8 april 2026
3. offentliggöra beslutet den 19 mars 2026 kl. 09.30.

Skälen för beslutet

Rättsliga utgångspunkter

Enligt 2 kap. 1 § lagen (2022:1568) om Sveriges riksbank (riksbankslagen) är det överordnade målet för Riksbanken att upprätthålla varaktigt låg och stabil inflation (prisstabilitetsmålet). Utan att åsidosätta prisstabilitetsmålet ska Riksbanken bidra till en balanserad utveckling av produktion och sysselsättning (realekonomisk hänsyn).

I penningpolitiskt syfte får Riksbanken enligt 2 kap. 4 § första stycket 2 riksbankslagen, i förhållande till finansiella företag, lämna krediter i svenska kronor mot betryggande säkerhet.

Riksbankens huvudsakliga penningpolitiska verktyg för att uppnå prisstabilitetsmålet är styrräntan. Genom att bestämma styrräntan sätter Riksbanken även räntan för sina krediter (2 kap. 4 § andra stycket riksbankslagen).

Riksbanken ska offentliggöra allmänt gällande villkor för utlåning och de säkerheter som accepteras för utlåning (11 kap. 4 § riksbankslagen).

Den kompletterande likviditetsfaciliteten och Riksbankens räntestyrning

Riksbankens kompletterande likviditetsfacilitet är en av två stående faciliteter där Riksbanken erbjuder sina penningpolitiska motparter krediter över natten – den andra är den stående utlåningsfaciliteten. De säkerheter som Riksbanken accepterar är indelade i en primär och en sekundär säkerhetsmassa. I den stående utlåningsfaciliteten godtas säkerheter ur den primära säkerhetsmassan, som består av statspapper och centralbanksfordringar. I den kompletterande likviditetsfaciliteten godtas säkerheter ur den sekundära säkerhetsmassan, det vill säga övriga tillgångar som Riksbanken godtar som säkerhet, exempelvis säkerställda obligationer. Men det finns vissa begränsningar för hur motparternas säkerheter får vara sammansatta. Bland annat får högst 60 procent av det totala säkerhetsvärdet utgöras av säkerställda obligationer.

Att fastställa villkoren för de penningpolitiska motparternas in- och utlåning i Riksbanken är en del av Riksbankens penningpolitiska styrsystem, som syftar till att hålla de korta marknadsräntorna nära styrräntan.

Sänkt ränta för den kompletterande likviditetsfaciliteten

Räntan i den kompletterande likviditetsfaciliteten har sedan införandet 2022 uppgått till styrräntan med ett tillägg om 0,75 procentenheter. För den stående utlåningsfaciliteten är tillägget 0,10 procentenheter. Det innebär att det är 0,65 procentenheter dyrare att låna i den kompletterande likviditetsfaciliteten än i den stående utlåningsfaciliteten.

Skillnaden i prissättning speglar att utlåningen sker mot olika typer av säkerheter som prissätts olika på marknaden. Med prissättningen vill Riksbanken också skapa tydliga incitament för motparterna att i första hand välja marknadslösningar för sin likviditetshantering, och i andra hand låna från Riksbanken.

Riksbanken bedömer att det nuvarande tillägget på 0,75 procentenheter i den kompletterande likviditetsfaciliteten är för högt i förhållande till prissättningen på marknaden för lån eller repor med motsvarande säkerheter och faciliteten utnyttjas sällan. Därför bedömer Riksbanken att det är lämpligt att sänka räntan på den kompletterande likviditetsfaciliteten till styrräntan med ett tillägg om 0,30 procentenheter.

Med den ändringen upprätthåller Riksbanken en ändamålsenlig prisskillnad mot både den stående utlåningsfaciliteten och marknadens prissättning, som fortsatt ger de penningpolitiska motparterna incitament att hantera sin likviditet på marknaden. Men tröskeln för att använda den kompletterande likviditetsfaciliteten vid behov sänks. Det främjar en god räntebildning i penningmarknaden nära styrräntans nivå och bidrar därmed till att den penningpolitiska transmissionen fungerar effektivt.

En högre andel säkerställda obligationer får användas som säkerhet för krediter

För att banker ska få låna hos Riksbanken krävs att de ställer säkerhet. Hittills har det funnits en begränsning som innebär att säkerheten för lån som mest fått uppgå till 60 procent av säkerställda obligationer. Begränsningen gäller både för krediter i den kompletterande likviditetsfaciliteten och intradagskrediten i avvecklingssystemet RIX. Syftet har varit att begränsa koncentrationsrisken och därigenom Riksbankens kreditrisk.

Begränsningen på 60 procent minskar dock endast kreditrisken marginellt. Säkerställda obligationer har generellt mycket hög kreditvärdighet och utgör i Sverige den största obligationsmarknaden sett till utestående volym. Samtidigt innebär den nuvarande begränsningen även en begränsning för de penningpolitiska motparternas möjlighet att använda den kompletterande likviditetsfaciliteten vid behov, vilket är en nackdel ur ett räntestyrningsperspektiv.

Mot denna bakgrund bör den tillåtna andelen säkerställda obligationer i den sekundära säkerhetsmassan höjas från 60 till 100 procent av det totala säkerhetsvärdet. Ändringen bedöms endast öka Riksbankens kreditrisk marginellt, och säkerheterna bedöms alltså vara betryggande. Samtidigt innebär ändringen att den kompletterande likviditetsfaciliteten blir mer tillgänglig för de penningpolitiska motparterna, och därigenom stärks facilitetens funktion inom ramen för det penningpolitiska styrsystemet.

Sammantagen bedömning

Båda ändringarna i detta beslut kan antas minska tröskeln för Riksbankens penningpolitiska motparter att nyttja den kompletterande likviditetsfaciliteten vid behov. Att de är beredda att göra det, utöver att aktivt låna och låna ut likviditet sinsemellan på penningmarknaden, är en förutsättning för att Riksbankens räntestyrning ska fungera effektivt via styrsystemet.

Ändringarna förväntas därför leda till en effektivare räntestyrning samtidigt som Riksbankens kreditrisk endast ökar marginellt. Eventuella effekter på Riksbankens

ränteintäkter bedöms vara små. Åtgärderna bedöms vara förenliga med proportionalitetsprincipen i 1 kap. 8 § riksbankslagen.

Med anledning av detta beslut kommer Riksbanken att ändra villkor för RIX och penningpolitiska instrument (villkoren). Enligt arbetsordningen för Sveriges riksbank beslutar chefen för avdelningen för marknader om villkoren till den del det inte uteslutande avser RIX.

Riksbanken kommer att underrätta motparterna om de ändringar i villkoren som detta beslut innebär, och publicera de uppdaterade villkoren på Riksbankens webbplats senast vid tidpunkten när de börjar gälla.

De nya räntevillkoren för den kompletterande likviditetsfaciliteten kommer att offentliggöras i pressmeddelanden och på Riksbankens webbplats.

Beslutet har fattats av direktionen (riksbankschefen Erik Thedéen, förste vice riksbankschefen Aino Bunge samt vice riksbankscheferna Per Jansson, Anna Seim och Göran Hjelm) efter föredragning av chefen för avdelningen för marknader Anna Sjulander. I den slutliga handläggningen har chefsjuristen Annica Sandberg medverkat.